

dit niet schadelijk zou zijn voor hun prestige. De reactie van mevrouw Punt beschaamt Punts liberale gebaar. Het is opmerkelijk, in relatie tot het thema rang-orde en conflict-beheersing, hoe nadrukkelijk het gedrag van mevrouw Punt als subversief werd gezien en hoe expliciet het ging om een symbolisch fysieke vernedering. In de eerste melding van het conflict aan de Geïnteresseerden, 19 december 1775, is er sprake van dat zij 'geen hoofd in de schoot willende leggen' en dat de Commissarissen handelen 'ter bewaring van goede orde'. De Geïnteresseerden geven de Commissarissen daarop alle volmacht de zaak 'ten meeste voordeele tot maintien van goede orde' af te doen.³⁶⁾ De Commissarissen zeggen haar daarop opnieuw aan of zij 'genegen zal zijn [...] nevens de andere actrices, als *Non* in het klooster te gaan' en bieden daarop Punt een engagement aan met voorwaarden die gelden 'indien zijn vrouw zich aan de orders van Commissarissen wilde *onderwerpen*'.³⁷⁾ Punts excuses en schikkingsvoorstel, waarin zijn vrouw én als *Rei* én als zangeres in het klooster zou verschijnen, maar níet als *non*, worden verwezen naar de Geïnteresseerden. Een 'escape' als Boogaert werd aangeboden, kreeg Punt niet.

Punts schikkingsvoorstel geeft aan dat vooral het 'nonnen-element' de symboolwaarde in het conflict bevat. Ook dit heeft verband met symbolisch-sexuele vernedering door de Heeren. Vanaf de Reformatie waren in alle protestantse landen, ook in de Republiek, nonnen gerelateerd aan hoeren.³⁸⁾ In de *Gijsbrecht* worden de nonnen verkracht, dus gerepresenteerd als slachtoffers van een niet eens meer symbolisch masculien rangorde-geweld. Mevrouw Punt wordt door dit verzoek driedubbel 'te kijk gezet': als actrice (en geen loge-bezoekster), als 'hoer' en als fysiek 'onderworpen'. Een dergelijke benadering van iemands echtgenote tast óók de mannelijkheid van de echtgenoot aan, en dat te sterker als de man de eer van zijn vrouw minder streng bewaakte. Welnu, Punt had zijn vrouw zelf 'als non' aangeboden. Hij mocht zich dus redelijkerwijs genomen voelen.

En er is meer: de Commissarissen hadden Punt in 1773 verweeten zélf een eerste actrice, de gelijke dus van zijn vrouw, mevrouw Molster-Van Thil als non in het klooster te hebben gezet. Mevrouw Molster is in dit verband ook specifiek relevant. Zij was de actrice die in april 1774, enkele maanden later, Corver uitnodigde in haar benefiet te spelen en hem nog weer maanden later introduceerde bij de Commissarissen. Zij gold als 'Corveriaan'. Hebben de